Anul II — Arad, Marţi 10 (22) Noembre 1898 — Nr. 212

REDACŢIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2 an fl. 5; pe 1/4 de an fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.
Numărul de Duminecă pe an fl. 2.—
Pentru România şi străinătate pe an 40 franci.
Manuscriptele nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAŢIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERŢIUNILE:
de 1 şir garmond: prima-dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia-oară 4 cr. şi timbru de 30 cr. de fiecare publicaţiune.

Atât abonamentele cât şi inserţiunile sûnt a se plăti înainte.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

Colonisările.

(*). In numărul din urmă al revistei „Közgazdagsági Szemle" Dr. Margha Gyula scrie un interesant articol privitor la colonisări. Datele statistice le scoate din raportul ministerului de agricultură, şi conclusia la care ajunge este: *„ministrul el însuşi ne face un tablou foarte trist despre starea colonisărilor"*.

Constată că s'au cheltuit bani enormi şi nu s'a ajuns aproape nici un resultat.

Ceea-ce noi am prorocit de altfel chiar de la început. Pentru-că cei cari au pus la cale mişcarea aceasta n'au avut în vedere nici scop uman, nici lucruri drepte. Ci au cautat: boierii sa cumpere, pe seama colonistilor, averile conţilor şi baronilor scăpătaţi, dând preţ întreit, — ear' funcţionarii cari împărţiau pământurile n'au lucrat nici ei zadarnic.

Cât despre motivele *morale*, cum vrea să reuşască urmărind ei cu o diabolică stăruinţă desnaţionalisarea locuitorilor autochtoni?!

Ear' constatările aceste nu le facem *noi*, acum, ci ele au fost mărturisite în Dieta de guvern şi deputaţi, după cum tot în Dietă s'au desvălit abusurile săvîrşite cu privegiul cumpărării şi împărţirii pământurilor.

Urmarea ar fi deci, ca guvernanţii să tragă consecuenţele. *Să se lase de gândul colonisării!*

Când au urmărit însă şoviniştii lucruri firesti?

D'aceea nici autorul susamintit, om special în d'alde astea, departe de a da guvernului sfatul să abandoneze planul colonisării, îndeamnă la şi mai mari jertfe în interesul *maghiarisării!* Căci scopul urmărit *acesta* este.

Eată ce zice anume:

„Pentru-ca să ne **păstrăm** *Ardealul, acest zid răsăritean al ţerii noastre, nu este decât un singur mijloc: ca întru a contrabalansa puterea valahă,* **să creăm putere** *maghiară, şi în massa mare valah să vîrîm icuri maghiare, cari cu ferul să ţină la olaltă părţile ce vor să se deslipească. E atât de importantă şi de vitală chestia aceasta, încât pentru desăvîrşirea ei nici o jertfă nu poate fi destul de mare".*

Ear' în altă parte scrie:

„Greutăţile naţionalistice nu se pot resolva numai prin instrucţiune publică. Zadarnic vom răspândi între Valachi lumina, căci prin sporirea inteligenţii valache se vor accentua şi întări numai cu atât mai mult tendenţele separistice. Vor fi cu atât mai mulţi apostoli falşi, cari să otrăvească sufletul poporului cinstit şi bun".

Ori ce comentar e de prisos. După cum zadarnic am cheltuì vorbe şi în contra calomniei ce autorul aruncă asupra Românilor, presentându-i ca având tendenţe *sevaratistice* numai pentru că ţin la naţionalitatea lor. — Ori să mai insistăm asupra stupidităţii cu „crearea puterii maghiare"? Par'că puterea se poate crea cum faci planuri şi visezi lucruri de omului cuminte îi stă mintea pe loc!

E vorba însă că articolul acesta nu s'a scris de florile mărului. Ci e publicat de Iekelfalussy, redactor al revistei şi omul guvernului, tocmai pentru a „prepara opinia publică maghiară".

In articol se zice anume că „glorie veşnică" şi-ar câştiga bărbatul de stat maghiar care ar resolva „cu succes" chestia colonisării. Şi cum n'a existat încă ministrul maghiar care să nu dorească „gloria veşnică", *ne putem aştepta la un nou atac asupra noastră.* Planul e deja gata. Guvernul să abandoneze adecă sistemul de până acum, şi în loc să caute a întemeia comune de colonişti, „să cumpere prin satele valache moşii unde numai găseşte, şi *fără să se uite la preţ*, ear' moşiile aceste să le împartă apoi Ungurilor"... Nu însă ca până acum: ori cărui tras-împins, ci Ungurilor harnici, „cari să ducă nou sânge în Ungurimea obosită din Ardeal"...

Preţioase mărturisiri şi aceste.

Invăţaţii (?) maghiari vor fi ştiind însă că Românii ardeleni *nu sunt obosiţi*: Trăiesc de veacuri printre văi şi dealuri unde pe Unguri i-ar cuprinde ameţeala. Au apoi conducători cari vor şti şi ei să ia *măsurile de apărare.* Pentru că ori cât de puţin am fi îngrădiţi cu legea, nu suntem nici noi Românii sat fără câni, ci acel popor „cinstit şi bun" — despre care scria învăţatul maghiar — e grozav de simţitor şi se face chiar rău când vede că străinul voeşte să-i ia vatra.

Ear' măsurile de apărare luase-vor cu atât mai ales, cu cât cei cari ne deschid ochii, să vedem primejdia, sunt tocmai cei faţă de cari trebue să ne apărăm.

Căzutul patrioţilor. *Sub titlul „Ingraţii" ziarul guvernamental „Pesti Napló" scrie (N-rul de la 19 c.) un violent prim articol învinuind grozav pe Germanii din Presburg că la alegerile municipale au făcut să cadă toţi candidaţii Unguri. Căzutul patrioţilor e cu atât mai mare, cu cât cei căzuţi sunt tot fruntaşi. Şi anume Ortvay, profesor universitar, care a scris istoria oraşului, Sohar, directorul postelor, Kartók, director de finance, Fésüs, profesor universitar şi aşa mai departe. „Ear' despre cei aleşi — scrie numitul ziar — ştim numai atâta că sunt Nemţi, duşmani ai limbei şi teatrului maghiar". Bravo lor!*

•

Bucovinenii. Din Viena ni se vesteşte, că deputaţii români bucovineni Iancu. cav. de *Lupul*, Dr. *G. Popovici*, bar. *Wassilko* şi *Turcan* au avut la 16 c. o lungă convorbire cu ministrul-president contele *Thun*, căruia i-au făcut cunoscute postulatele poporului român din Bucovina, de la îndeplinirea cărora depinde spriginul clubului român pentru guvern.

Puncte de orientare
pentru
congresul naţional bisericesc.

V.

Sub o guvernare negligeată şi decăzută, tronul lui Şaguna şi cu el împreună toată biserica gr. or. română deveni umilită si degradată din *rangul ei de mai nainte*, din partea Statului, în cât Metropolitul Miron Romanul se văzu nevoit a reclama în 1881 la Ministrul Trefort printr'o representaţiune *„revendicarea rangului ce-i compete"* bisericei ortodoxe române, ajunsă la locul cel mai de pe urmă în rêndul tuturor confesiunilor din patrie, înţelegênd aici chiar şi pe israeliţi" — după cum constată singur Metropolitul în representaţiunea sa. (Protocol. Congres. naţional bis. din 1881 p. 157).

„Luminătorul" din Timişoara, în numărul 85 din 1883 scria asupra situaţiunei, în care se găsia biserica, următoarele:

„Parintele Archiepiscop şi Metropolit Miron Romanul, precum însuşi se vaiera la toată ocasiunea, în întreaga Metropolie, între toţi *cei şeptesprezece sute de mii* fii sufleteşti ai săi, n'are unul, nici măcar unul, care să-l primească şi căruia să se încreadă. Nimenui nu se încrede, căci pe nime nu iubeşte, nici nu stimează. Consecuenţa e că nimene nu îl iubeşte, nici nu-l stimează, şi cu atât mai puţin poate să-i creadă."

Aderenţii şi amicii Metropolitului Miron, cari îl înălţară pe scaunul metropolitan a lui Şaguna, văzând că toate silinţele lor cât şi stăruinţele sinoadelor eparchiale de a-l pune pe o cale mai bună, în interesul bisericei, sunt zadarnice, în cele din urmă, ei se preocupară cu ideia înlăturărei sau *detronărei* lui.

Acest lucru se petrecea în anul 1885.

Toate ziarele româneşti de pe atunci, îndeosebi „Tribuna" vorbiau despre „demisionarea" Metropolitului Miron, anunţând că „unii dintre fruntaşii bisericei române gr.-or au şi luat înţelegere în ceea-ce priveşte *persoana* viitorului Metropolit. Domnii Babeş şi Mocioni sunt în posiţie de a şti toate tainele acestei afaceri.

Nedumerirea şi îngrijirea credincioşilor bisericei erau generale. In şedinţa de la 2/14 Aprilie 1885 deputatul sinodului archidiecesan Ioan Hannia s'a simţit îndemnat să adreseze Metropolitului o interpelare în privinţa svonului despre demisionarea si retragerea sa de la conducerea afacerilor archiepiscopeşti-metropolitane, întrebându-l că are „vre-o cunoştinţă sau banuială că se lucră întru ascuns de o seamă de oameni pentru răsturnarea I. P. Sfinţiei Sale din scaunul archiepiscopesc metropolitan".

La aceasta Metropolitul Miron în şedinţa următoare a sinodului a dat un răspuns mai lung, între altele zicând:

„Eu trebue să mărturisese, că în [illegible] giurările noastre de astăzi, în situaţiunea socială şi morală, în care ne aflăm, când *spiritul speculaţiunilor lumeşti îşi caută teren chiar şi în biserică, cred a fi posibil să se afle oameni cari* **ar dori o curêndă vacanţă a scaunului archiepiscopesc-metropolitan pentru a-'şi realisa dorinţele şi planurile lor".**

Spiritele erau atât de preocupate în contra Metropolitului Miron, încât cei cari s'ar fi arătat dispuşi de a-l susţinea riscau a fi compromitaţi. I-se crease o posiţiune foarte grea în biserică, şi atât de puţină silinţă 'şi-dat spre a-'şi câştiga simpatiile generale, în cât se cerea abnegaţiune de la aceia, cari în anumite împrejurări trebuiau să-l susţină.

„Tribuna", care îl combătuse înainte şi mai *târziu, l'a susţinut atunci pentru-că n'a voit să se facă o* **lovitură de stat** *în biserică*; ea a salvat posiţia Metropolitului Miron Romanul!

Archimandritul şi vicarul Nicolae Popea a condus pe membrii sinodului archidiecesan în corpore la reşedinţa metropolitană spre a mulţumí Metropolitului pentru mângăerea ce li-a dat tuturor prin răspunsul său şi spre a-'l încredinţa, că toţi fiii bisericei sunt gata a-l spriginì şi a-l susţinè pa basa declaraţiilor ce le făcuse în sinod.

Dar' şi de acì înainte Miron Romanul rămâne tot cel vechiu, cu deosebirea, că prin influinţa nepotului său d. Partenie Cosma, divergintele dintre el şi „partisanii" cari voiau să-l răstoarne se aplanează, stabilindu-se între dînşii nişte relaţiuni chiar întime în faţa mişcărei politice susţinută de „Tribuna" mai ales de la înlăturarea d-lui V. Babeş din presidenţia partidului naţional.

Acestea însă nu schimbă situaţiunea. In administraţiunea metropolitană neorânduiala şi superficialitatea de acì încolo se tolerează cu concursul *tacit* al celor mai influenţi membri ai supremei noastre corporaţiuni bisericeşti. Afară de câte-va regulamente lucrate în pripă şi necomplete, congresul naţional n'a putut produce nimic mai important şi de valoare pe terenul cultural religios, în cesti din urmă 24 de ani, în biserică.

Şcoalele confesionale şi cultura naţională s'a atăcat pe toate liniile. Faţă cu pornirea duşmănoasă a guvernului pentru maghiarisarea, prin legi, precum legea pentru introducerea limbei maghiare ca studiu obligat în şcoalele poporale, legea pentru scoalele medii, legea pentru asilele de copìi, şi în fine legile politice-bisericeşti mai noue, — *autonomia* bisericei noastre a suferit cele mai grele lovituri în lipsa de resistenţă şi de acţiune bărbătească şi energică a Căpeteniilor bisericeşti.

Un deputat congresual.

Să ne organisăm!

De la un membru devotat al partidului naţional român primim sub titlul de mai sus următorul articol:

Să fie zis într'un ceas bun. —

Anii ce 'i perdurăm cu diferite certe, sau să le zicem discusiuni pentru a

ne capacita reciproc, se pare că s'au isprăvit.

Perderile îndurate în urma neînțelegerilor, nu se pot spune, dar' credem că ne-am înțeles în inima și în gândul nostru.

Ziaristica română nu are menițiunea celei maghiaro-jidane, de a specula, a seduce publicul, sau de a îmbogăți pe cineva, de a produce sensații și alte destăinuiri de somnambuli, fără este pusă în serviciul causei naționale, pe care a servit'o cu credință și cu dragoste la toate ocasiunile.

Publicului cu drept cuvênt i-s'a urît de multele descoperiri ce se ivirà în anii din urmă, și fără escepție toți trebue iarăși să acoperim smintelile ce le făcurăm, că acesta va fi un semn de împăciuire.

Vina din trecut n'o poartă nimenea dintre noi, dar' în ultima analisă toți îi suntem părtași.

Țeran și inteligent, de la sat și oraș, deopotrivă e dornic de fapte și zile mărețe, că spiritul romanic nu cunoaște lâncezire.

Tocmai pe când toate parlamentele europene se interesau mult de noi, înșine am abandonat chestia și am lăsat'o în mâna sorții.

In anii din urmă rana s'a copt în deajuns, veninul a esplodat și corpul națiunei earăși se redă muncei sănătoase.

Mai este guvern ca al nostru în Europa? nu, ei o recunosc, și când e vorba de noi, toți sar ca lupii 'n stână.

Ei s'au folosit de prilej, că doar' toate legile pentru îngenunchiarea noastră în visul nostru le-au adus și promulgat.

Să folosim și noi ocasiunea, că decadența lor morală este semnul isbândei noastre, dacă ne vom reculege câtuși de putin.

Nu mai știm din nume cari sunt unguri și cari jidani? care bancă a lor nu e amenințată cu faliment? Care întreprindere maghiaro-jidană nu e un fiasco, și: Doamne mulți „Krivànyi" (a furat 315.000 fl. bani orfanali) mai sunt între ei.

Se pălmuesc preoții 'n parlamentul țerei, și mulți din ei devin neconfesionali, adecă fără Dzeu. — Acum este timpul pentru a ne uní forțele!

Patria este adusă în primejdie de patrioți și când va fi la adecă totuși agitatorii vor salva-o, cum au făcut'o aceasta și în alte vremuri grele; noi nu vom fugí în America nici cu bani furați nici de groază că perim de foame.

Românii să-și facă datoria în comitate la congregațiuni, — va veni timpul când ne vom spune verdictul și 'n parlament — ziarele noastre să fie confesorii fidedemni ai nedreptăților ce ni-se fac, — înaintea forului european, ca de nou *să reluăm firul luptei pentru drepturile noastre garantate prin lege, că nu este cas în istorie, ca dreptatea și adevĕrul să fi fost pe vecie înmormêntate.*

Să ne organisăm deci, până încă preoții și învețătorii sunt în mijlocul nostru, că după acestia vêneazà din rĕsputeri.

Români uniți și neuniți, politiciani moderați și ultraiști, bogați și seraci, dați mâna, că viitorul ni este asigurat.

Teren de muncă ca în present, rar ni-se va da.

Amos. —

O tristă tovărășie.

Brașov, 7/19 Noemvrie.

Așa zisa afacere a gimnasiului de la Brașov ear' a venit la ordinea zilei. Cine a adus-o? Nimeni alții, decât cei cari de câțiva ani se mențin cu forța în capul Eforiei și la biserica Sf. Nicolae din Scheiu.

Despre unul din aceste figuri s'a scris deja mult. Toți cunosc azi, cel puțin din nume, pe faimosul preot *Voina*. Doar el este cel-ce a împins pe dl *Take Ionescu*, fost ministru, să aducă chestia gimnasiului nostru în discuția Camerei române într'un chip ce a făcut și pe „*Telegraful Român*" *să condamne în termenii cei mai aspri campania pornită de dl T. Ionescu.*

Despre un alt stîlp al acestei tovărășii v'am scris în ultima mea corespondență. Am relatat *fapte* cari arată îndestul cine este individul *Arsenie Vlaicu.*

Să vedem acum cine este a treia figură din trista tovărășie, dl Dr. V. *Saftu.*

Este cea mai trista poate. Acte oficiale **subscrise de dl Take Ionescu**, dovedesc că în România ne-a făcut de rîs și a făcut odios numele de „ardelean".

După-ce înșiră o mulțime de fapte incorecte și necinstite, unde e vorba mai ales de **bani mâncați**, și citează chiar și *sentența judecătorească prin care dl Saftu este osândit*, dl Dr. C. Istrati, inspector general al școalelor secundare își termină raportul său către ministrul astfel:

„Față numai chiar cu unul din actele de mai sus, cari constituesc un dosar voluminos la acest minister, prin care se probează necinstea dlui Saftu, sunt de părere ca d-sa să fie imediat scos din corpul profesoral, pe care-l compromite prin modul seu de a fi.

„*Inspector general*, **Dr. C. Istrati.**

(Dosarul ministerial 63 din 1893).

Eată apoi ce spune despre profesorul V. Saftu, actual preot și administrator parochial la Brașov, decisiunea din 1893 a ministrului Take Ionescu:

Decisiune

Nr. 127 din 13 Martie 1893.

„Noi, ministru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucțiunei publice.

„Avênd în vedere reclamațiunea dlui I. El Beculescu, fost profesor suplinitor la gimnasiul din T.-Măgurele și actualmente la gimnasiul clasic din Caracal, făcută prin petițiunea registrată la nr. 12795 din 20 August 1892, în contra dlui Vasile Saftu fost director și actual profesor suplinitor tot la gimnasiul real din T.-Măgurele;

„Avênd în vedere de asemenea și reclamațiunea dlui M. Boeriu, institutor și director al școalei de băeți nr 1 din T.-Măgurele, făcută prin petițiunea registrată la nr. 2687 din 18 Ianuarie 1893, tot în contra dlui profesor Saftu;

„*Avênd în vedere, că din chiar declarațiunea dlui profesor Vasile Saftu, înregistrată la nr. 14249 din 2 Septemvrie 1892, reese, că faptele ce i-se impută sunt întemeiate și că* **aceste fapte constituesc un abuz de încredere și o compromitere a demnității caracterului seu de profesor**;

„*Considerând, în fine, și raportul nr. 63 al dlui inspector general școlar* **Dr. C. Istrati**, *din care resultă că dl Vasile Saftu,* **pentru acte nepermise unui profesor**, *nu mai poate face parte din corpul didactic,*

„*Decidem*:

„*Art. I.* **Dl Vasile Saftu se destitue pe ziua de 13 Martie 1893 din postul de profesor suplinitor la gimnaziul real comunal din T. Măgurele**".

Ear' „Monitorul oficial" (nr. 276, an 1893) a publicat apoi următoarele:

„*In urma raportului făcut de dl inspector Dr. C. Istrati, dl V. Saftu, prin decisiunea dlui ministru al cultelor și instrucțiunei publice cu nr. 1276 din 13 Martie 1893,* **se destitue motivat**, *pe ziua de 13 Martie 1893, din postul de profesor suplinitor la gimnasiul real comunal din Turnu-Măgurele*".

Mișcarea Sêrbilor.

Așa se vede, că mișcarea pornită cătră partidul radical împreună cu foile „*Zastava*", se lățește deocamdată puțin printre inteligiută, dacă n'a apucat tocmai încă massele; comunele bisericești urmând exemplului dat de cea din Noi Sad, se adună în sinoade anume pentru a ridica proteste contra procedărei cemitetului congresual, care a făcut încercări periculoase pentru autonomia bisericii sêrbești.

Pășirea energică a acelor din diecesa Vârșețului în frunte chiar cu episcopul *Zmeianovici*, care precum este cunoscut din mai multe întêmplări, nu prea trăiește armonie cu credincioșii de sub păstoritorii lui, precum și peste tot întreage mișcarea au îndemnat pe patriarchul *Brankovici* a convoca pe 10 Noemvrie la reședința sa din Carlovț o conferență episcopească pentru a se consfătui ce e de făcut. Căci greșit ascuțișul mișcării se comdensează mai ales în contra lui, ca president al comitetului congresual.

Se aștepta la sigur o ciocnire între patriarchul și episcopul Vêrșețului; și s'a și întêmplat. Reproducem după *Zastava* de la 13 c. următoarele despre decursul conferențelor:

„Eri îndată în prima zi a conferinței patriarchul s'a purtat așa. . . . . (nu vrem să traducem cuvêntul drastic al „Zastava" R. „Tr. P."), în cât lărmuirea se auzia în curtea întreagă.

„După ce patriarchul a explicat și a cerut să justifice procederea comitetului congresual, ia cuvêntul episcopul *Zmeianovici* și zise cam următoarele: că comitetul eparchial n'are drept a cere spre controlare protocoalele sinoadelor eparchiale, ele fiind rĕspunzĕtoare exclusiv numai congresului și el nu va trimite protocolul eparchiale altuia de cât numai congresului. (Aceasta adecă e încă o așa zi a încălcare a drepturilor autonomice imputată comitetului congresual. R. „Tr. P".) Noi avem regulile precise despre organisarea eparchiei și pânăaceste există, trebue să le respectăm ear' noi episcopii trebue în primul rĕndul a priveghiem, ca ele să fie exact aplicate și îndeplinire. El și astăzi stă pe punctul de vedere pe care s'a pus conferința de la Vêrșeț, și va ști să apere acest punct de vedere.

„La această declarație a episcopului *Gavriil* patriarchul se dă jos de pe locul seu și se apropie cu iuțeală cătra scaunul celui dintâiu; învăpăiat și roșu la față și apucă să-i imputo în ton rĕstit episcopului, ca s'a unit cu radicalii, dar' le va arăta el și lui și radicalilor.

„Conflictul s'a iscat chiar jumĕtate de ceas după deschiderea conferinței, căci patriarchul de mai multe-ori așa se mânia, în cât cialalți episcopi trebuiau să-l liniștească.

Episcopul Vêrșețului *Gavriil* a eșit afară

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI"

ALEXANDRE DUMAS.

O NOAPTE ÎN FLORENȚA

SUB

ALEXANDRU DE MEDICIS

Urmare.

— I-am uitat numele; ea se chema, mi-a zis?

— Nella.

— Și la ce vêrstă a murit?

— La opt-spre-zece ani.

— Prea de timpuriu.

— E prea târziu, când deja de doi ani nenorocirea și rușinea îi copleșiseră vieața!

— Și zici că după ce-ți dăduse speranța d'a fi bărbatul ei, ducele Alexandru...?

— O! taci, Monseniore, zise sbirul sdrobit de amintirile pe cari i-le reînoia așa de crud Lorenzino. Taci! mĕ înebunești. Nu e vorba de mine, e vorba de tine, nu-i așa? M'ați chemat, ca să vĕ ajut și să ucideți pe cineva...! ei bine, cine este acest om, așa de părăsit de cer, pentru ca să fiu obligat să cumpĕr rĕsbunarea mea pe prețul sângelui sĕu?... Spune-mi numele acestui om, sunt gata.

— N'am nevoe să-l numesc, îl vei vedea,

— 'L cunosc eu?

— Ai memorie slabă, Mihail; tu mi-ai numit patru oameni, cari erau în camera verde, în timpul acestei nopți fatale, eu îți spun că acela pe care aveam să mĕ rĕsbun, era unul din acești patru oameni.

— E adevĕrat, monseniore; asta-i de ajuns.

— Haide!... te las în camera asta; fii gata; gândește-te la duce... visează-ți rĕsbunarea, și, când voiu veni să te cat, să te găsesc cu sabia în mână.

— Fii pe pace, monseniore.

Lorenzo închise ușa în care se găsia Mihail, și intrà în camera pregătită pentru duce.

Un foc puternic ardea în sobă, singura lumină care lumina camera.

Tinĕrul de-abia intrà și auzì pași pe scară. Ascultà, pașii erau a unui om sau a unei femei. Se auzia foșnetul unei rochii de mătasă.

Se repezi în coridor și n'avu de cât timpul să deschidă o ușă și s'o reînchidă în urmă.

Cinci secunde după asta, Luisa, condusă de Ungurul în totdeauna mascat, trecea pe dinaintea ușei și intra în cameră.

Această cameră era necunoscută Luisei, căci aceea în care fusese introdusă dimineața, se găsia la celalalt capĕt al apartamentului. Dar' ea primise biletul lui Lorenzino, îi recunoscuse scrierea și asta era tot ce-i trebuia.

— Am sosit, aici trebue să așteptați, îi zise Ungurul.

— Mulțumesc, rĕspunse Luisa așezându-se.

— Doriți ceva, doamnă, întrebà sbirul.

— Nu, rĕspunse tinĕra fată; spuneți numai aceluia care v'a trimis la mine, că am sosit și că îl aștept.

— Bine, doamnă, zise Ungurul și închizênd ușa eșì.

Nu făcuse însă doi pași în coridor, când Lorenzino 'l oprì.

— Ea e acolo? întrebà el încet.

— Da, monseniore.

— Fă bine, du-te de spune ducelui, că noi îl așteptăm; dar' să-și amintească că nimeni de cât tu nu trebue să-l vadă intrând aici.

— Ungurul se inclinà, și voi să dea cheia casei lui Lorenzino.

Dar' Lorenzino refuzà de a o lua.

— Și ducele, îl zise el, cum vrei să intre?

— Adevĕrat, zise Ungurul.

Și eșì, luând cheia.

Ducele nu-și perduse vremea în zadar, și când Ungurul intrà în sală, găsì pe stăpânul sĕu pe jumătate beat.

El îi făcu un semn; ducele se sculà și venì la dênsul.

— Ei bine? întrebà el pe sbir.

— Ei bine, monseniore, ea vĕ așteaptă, zise Ungurul.

— Indr'adevĕr, continuà ducele, Lorenzino este un om prețios. Eu cred că, dacă 'i-ași fi cerut chiar pe Madona, el mi-ar da-o.

După aceea, trecênd în cabinetul sĕu de toaletă, el se îmbrăcà cu o haină lungă de satin, căptușită cu zibelin.

— Să pun mănușile mele de rĕsboiu, sau pe cele de dragoste? întrebà el pe Ungur.

— Puneți pe cele de dragoste, monseniore, rĕspunse sbirul.

Tocmai, în adevĕr, se aflau pe masă mănușì parfumate.

Atunci, deschizênd ușa sălei:

— Noapte bună și somn ușor, domnilor, zise el; puteți să rămâneți la masă, cât vă va plăcea. E vin în pivniță și paturi în apartamente. Să nu veniți pe la mine, la nimeni de prânz: voi dormi târziu.

— Așteptați, zise unul dintre oaspeți, merg cu d-voastră, monseniore.

— Nu, rămâi, Giustiniano, zise ducele; n'am nevoe de nimeni.

Dar, cu încăpățînarea beției Giustiniano de Cesena, care era căpitanul ducelui, insistà.

— Ei bine, vino deci, bețivule! zise ducele.

Apoi, încet de tot lui Jacoppo:

— La piața Saint-Marc, zise el, îl vei avea de voe de nevoe; Ungurul îmi va fi de ajuns.

Și câte patru eșiră din palat. Insă, pentru ca să înșele bănuelile, după cum promisese lui Lorenzino, ducele se întoarse prin strada dei Calderai, o luà pe via de Ginori, urmà o clipă via San-Gallo, se întoarse pe Arazzeri, împinse pe Giustiniano pe piața Saint Marc, ordonând lui Jacoppo de a'l reconduce acasă, și, urmat de Ungur, reluà via Larga.

conferenţă, plecat de-adreptul la gară cel mai apropiat tren spre a se arce acasă. Toata lumea zicea, că se să se fi întêmplat un conflict serios, episcopul s'a dus la gară pe jos, nu în trăsura patriarcului, precum se întotdeauna; ba nici n'a prânzit la iarchul.

Că ce s'a întêmplat după plecarea lui, conflicte s'or fi mai produs, nu ştim, r este însă, că patriarchul a întrebuinţat influinţa să se înfrice şi să stleească episcopi a fi solidari cu el".

La sfîrşit — spune corespondentul stavei" — vĕ vestesc că afară de scopul *Luchian*, din Buda, o rudă a sa, un alt episcop până în oara, când iu aceste rênduri (Vineri 11 c.) nu se nfleţeşte de acţiunea patriarchului".

Şi numĕrul de pe urmă al „*Zastavei*" duce vre-o 3—4 proteste de ale comunelor ericeşti; ear' în articolii sei, scrişi cu multă bărbăţie şi vervă, se felicită de mişcarea naţiunii, exprimându-şi multe peranţe, că vor birui.

Memoriile lui Bismarck.

X.

Casa d nei Jessé, la Versailles.

Urmare.

Noi părăsim Ferrieres la 5 Oct. 7 ore dimineaţa, cu destinaţie la Versailles. Casele, parcurile, casele, satele pe cari le întâlnirăm pe drum, toate erau deşarte; nu se vedea spre a spune astfel, decât soldaţii germani. Un pod fusese pus peste Seina, care fusese pavoazat cu colorile prusiene.

De la satul Villeneuve-le-Roi am stat aţintat la uşa cupeului, sperând, la fiecare cotitură de drum, să vĕd de departe Parisul. Dar' un nesfîrşit lanţ de coline ne mascau vederea.

In fine de pe o vale vĕzurăm de departe o linie albastră de pe care se înalţă o mare cupolă: era Pantheonul din Paris!

Un pichet bavarez staţiona acolo, supraveghiând drumul care continua spre capitală. Ne făcu să luăm la stânga, un mare drum pavat, să trecem o grilă aurită, să traversăm câteva străzi, să luăm pe o mare şosea deşartă, plantată cu arbori, apoi, în fine, noi ne oprirăm înaintea unei case, care era cartierul nostru general la Versailles.

In această casă stăturăm în timp de 5 luni şi ea fu teatrul unor importante evenimente. Eată de ce voiu cere permisiunea să o descriu în câteva cuvinte.

Ea aparţinea unei dne Jessé, care era vĕduva unui bogat negustor de postavuri şi care se refugiase în Picardia cu cei doi fii ai sei cu puţine zile înainte de sosirea noastră. Numai grădinarul şi femeia rĕmaseseră să păzească imobilul.

Ea era situată pe strada Provence Nr. 14, unde din străzile cele mai liniştite din Versailles, aproape de avenue Saint-Cloud şi bulevardul la Reine. Ea se compunea din trei etagii, din care al treilea nu era de cât un fel de mansardă. In catul de jos se afla o sală de mâncare, care dădea în grădină, salonul, biliardul şi o sală de lectură.

Se afla pe masa salonului o pendulă antică, avênd pe ea capul unui Satan de bronz, care îşi muşca degetul. Acest oribil cap se strîmbă în tot timpul cât durară negociaţiunile, cari fură ţinute în salon: tratatele cu Germania de Sud, proclamarea imperiului german, capitularea Parisului, preliminările păcii, Dracul asistă la toate aceste evenimente istorice.

Seara conducea la a doua sală, destul de prost luminată prin geamuri strîmte şi o serie de odăi se aflau în aceasta sală, Acolo se aflau şi cele două odăi pe cari şi le reservase cancelarul: una îi servea totodată de cameră de culcare şi de cabinet de lucru; altul de salon de recepte. In timpul negocierilor capitulării Parisului, cea din urmă din aceste odăi fu pusă la dispositia lui Jules Favre, pentru meditaţiile şi corespondenţele sale. Micul parc care se afla la spatele casei, servea de loc de plimbare dlui de Bismarck, şi în timpul nopţilor frumoase de toamnă, se putea vedea marea figură şi cascheta albă a cancelarului sguduindu-se în chip brusc în limba boschetelor şi a aleelor luminate de o lună plină.

In timpul zilei, liniştea de care s'a vorbit atâta de corespondenţii de ziare era destul de ilusorie. Las la o parte dobele şi trimbiţele trupelor, cari toată ziua, defilau sub ferestile noastre; tumultele zilelor de eşire, când aşezaţii încercau o lovitură în direcţiunea noastră: sgomotul oarelor de bombardare. La toate aceste noi eram, de almintrelea, obicinuiţi. Dar' voesc mai ales să vorbesc de nenumĕratele visite de tot soiul, primite de cancelar în timpul acestor luni istorice. Erau mesageri veniau din Paris urmaţi mai târziu de negociatorii oficiali, în persoana lui Jules Favre şi de Thiers: erau visitatori prinţiari din hotelul Rezervoriilor; erau chiar înalţii demnitari ai bisericii; archiepiscopi, episcopi şi alţi prelaţi; deputaţiile Reichstagului, leaderii partidelor, banchierii Berlinului, ministrii din toate colţurile Germaniei, generali americani, membrii corpului diplomatic din Paris, emisarii partidului bonapartist, în fine şi mai ales corespondenţii ziarelor engleze E o adevĕrată minune că după ce a primit şi a ascultat pe acestia toţi, cancelarul mai avea încă eestulă activitate şi răbdare spre a putea să se aşeze la masa de lucru şi să scrie timp de mai multe oare; e o minune, mai ales că el a conservat buna sa sănĕtate şi veselie, de care, în fiecare seară el ne dădea dovezi la fiecare masă.

In fiecare zi într'adevĕr cancelarul avea câţiva oaspeţi ilustri la masă, şi cunoscui astfel oamenii cei mai celebri din lumea politică şi intelectuală. Jules Favre se aşează de mai multe ori la masa noastră.

— Nu pot uita — strigă el — ce acolo, la spatele zidurilor, sunt compatrioţii mei cari mor de foame!

El ceda totuşi pĕrerilor noastre şi exportatiilor noastre şi ca şi ceealalţi, sfîrşea prin a da dreptatea bunĕtăţilor bucătării şi mesei. Thiers cu figura sa aşa de deşteaptă, fu şi el odată comeseanul nostru; chiar Kronprinţul făcu cancelarului onoare de a primi invitaţia sa.

Dna Jesse, proprietara noastră, îşi făcu apariţia cu câteva zile înainte de plecarea noastră. Trebue să spun că ea nu ne-a produs o bună impresie. Ştiu că, de atunci ea ne-a acusat, în ziarele franceze, că i-am furat chiar pânzele de masă, Intre altele, dl de Bismarck ar fi constrîns-o să-i dee o pendulă de valoare, faimoasa pendulă din salon!

Prima din aceste aserţiuni e cu totul absurdă; cât despre pendulă, adevĕrata ei istorie e cu totul diferită de acea care a pus-o în circulaţie dna Jesse.

Dna Jesse a ofetit cancelarului, pe un preţ exorbitani, pendula în chestiune, sub pretext că ea fusese martora negociĕrilor impostante încheiate în salon. Atât pe cât îmi pot aduce amiate, ea ceru 5000 franci.

— Presupunem — ne explică mai târziu cancelarul din Berlin, — că oribilul cap al lui Satan care se afla pendulă şi care făcea o aşa urîtă figură trebuea să-i fie scumpă, ca un portret de familie, şi pentru nimic în lume n'aşi fi voit să-l iau!...

X.

Inceputul toamnei la Versailles.

Reiau ziarul meu cotidian:

Luni 6 Octomvrie. — S'a povestit cancelarului că o parte din prinţi au descins la hotelul Rezervoriilor şi trăiesc pe socoteala oraşului. Cancelarul e indignat.

— Cum? — strigă el — aceşti oameni lasă municipilitatea să-i hrănească atunci când ei au venit ca simpli curioşi! Aceasta e foarte meschin din partea ducelui de Cobourg, care e un om bogat, al cărui venit anual trece de un milion!! O asemenea faptă ar merita să fie povestită în ziare. E ruşinos ca un prinţ să fie întreţinut de un oraş aşa de sĕcăcit.

Cencelarul seara a mai vorbit din nou:

— Cheltueala casei regale, — ne-a spus el, — e uşor de stabilit: Regele plăteşte pentru Kronprinţ; Kronprinţul pentru cealalţi prinţi şi aşa mai departe. Dar' e regretabil ca Kronprinţul să ajute a se devasta un oraş.

In acest timp Lorenzino intrase în camera unde aştepta Luiza.

Zărindu-l, tînĕra fată se ridicase repede, şi se aruncase în braţele sale.

— Tu nu te-ai îndoit de mine, îi zise Lorenzo; îţi mulţumesc.

— Ziua când mĕ voiu îndoi de tine, îi zise tinĕra fată, va fi ziua morţei mele! Aşteaptă, ca să închid uşa aceasta, zise Lorenzino.

Şi se duse, ca să închidă uşa; — după aceea, revenind la Luisa:

— Tu ai fost încrezătoare până la capĕt, Luiza mea iubită; acum ascultă-mĕ.

— Cum ascultă cineva vocea lui Dumnezeu; dar' înainte de toate, tatăl meu?...

— Ţi-am spus că tatăl va fi salvat, şi el va fi. Dar' asta nu-i deloc de ajuns; gândindu-mĕ la el, m'am gândit la noi mult, iubita mea; peste o oră noi părăsim Florenţa.

— Şi unde plecăm?

— Plecăm la Veneţia... Am acolo un bilet pe care mi-l'a dat episcopul de Marzi, ca să iau caii de poştă; o dată liber, tatăl tău ne va ajunge.

— Atunci, plecăm, prea iubitul meu Lorenzino.

— Nu, nu încă; înaintea plecării noastre un grav eveniment trebue să se întêmple, Luiso.

— Unde asta?

— Acl.

— Cum, acl?

(Va urma).

NOUTAŢI

Arad, 19 Noemvrie n. 1898.

La adunarea congregaţională de Joi să vină toţi Românii. Mercuri seara la locul obicinuit se va ţinè conferinţă prealabilă. Au drept să participe la congregaţie **toţi membrii vechi!**

*

De la seminar primim plângeri că nici acum nu se încălzeşte, aşa că profesorii de câteva zile nu mai pot să ţină clasă. Se zice că nu sunt lucă drese cuptoarele. Brava motiv. Se vede, că directorul a fost şi este ocupat cu alte lucruri mai importante, cu „corteşirile", şi grija mitrei vladiceşti covîrşeşte pe celelalte toate! Ce ruşine!

*

Defraudantul din Făgăraş. Dintr'un raport mai lung ce primeşte „Tribuna", extragem următoarele:

Grünfeld Nàczi, care a defraudat banii orfanilor nostri şi a dispărut de o sĕptămână, e un Jidan tinĕr, căsătorit. Era favoritul fişpanului Baussnern, 'l-a ales de cassar contra voinţei Românilor. Românii au eşit demonstrativ din sală când 'l-au ales. Descoperirea defraudărei s'a făcut la denunţarea unui domn Herszényi. El a telegrafat ministrului de interne, că fişpanul nu e acasă, vicişpanul asemenea, controlorul în concediu şi cassarul dispărut. S'a dispus cercetare şi s'a dat de urma defraudărilor. Controlorul, Ioan Scurtu, era în concediu, la Şinca, murise tatăl-seu. Provisor a fost înlocuit cu un băiat de 21 ani. Jidanul a folosit ocasia, a pus mâna pe bani şi pe hârtiile de valoare şi a dispărut de azi e sĕptĕmâna. Suma defraudată nu e cunoscută. Poate să fie 100, ori mai multe mii. Averea manipulată de el era aproape un milion. Inainte de el a fost cassar un Ungur, care *asemenea a defraudat*. Mai nainte au fost doi Români, cari au fost foarte corecţi.

*

Vremea continuă a fi foarte frumoasă.

*

Baross Eri s'a desvĕlit în Budapesta înaintea gării centrale monumentul lui Baross, fost ministru al căilor ferate.

*

Unguri intreprinzĕtori. Un oare-care Szász Gyula se plânge în „Budapesti Hirlap" că pretinsul emir Inger Soliman şi grecul Kifiotis împreună cu inginerul Lachmann din Budapesta, au înşelat lumea intemeind societăţi să exploateze ţeara Somalilor. Au înşelat pe Krup şi pe alţi bogătani, cari au şi trimis în Somali pe funcţionarii lor, dar' acolo nimeni nu recunoaşte pe Soliman de *emir*, ci funcţonarii duşi să administreze averea societăţilor intemeiate, au rĕmas muritori de foame şi pradă sĕlbatecilor.

*

Caraghioşi de tot au ajuns şovinistii cu maghiarisarea. Auziţi de pildă: „Bakterul din Curtici Ciastvan (János) şi-a schimbat numele în Csosztrai!" Naţia i salvată, mai ales că Petru Craşiovean din Radna s'a primenit şi el (desigur, nu de bună voie) luându-şi numele de Kovács.

*

O femee extraordinară. De atâta timp în foile îngălbenite ale istoriei omenirei nu s'a mai scris un nume de femee, care ca Agripina sau Caterina II-a, să întrupeze geniul dominaţiunei si energia luptei. Şi iată că acum din orientul misterios, în sgomotul frământărilor unei lumi care se preschimbă, ne apare figura măreaţă a unei femei într'adevĕr extraordinare, care de câteva decenii, într'o epocă de îngrijitoare nelinişte, singură conduce destinele uneia din cele mai mai întinse împărăţi din lume Aceasta e împărăteasa Chinei.

Ea are aştăzi 64 de ani şi e unica autoritate în imperiul chinez, în care a făcut până acum trei lovituri de stat, în care a înfrânt pe toţi amicii şi duşmanii din lăuntru şi din afară, — şi unde în fine a cunoscut peripeţiile cele mai dramatice din tragedia dominaţiunei.

De abia a străbătut până la noi ecoul ultimelor mişcări din extremul orient. Şi de aceea vestea acelei întreprinderi nebune de a face pe cale de edicte, într'o lunĕ de zile, mai multe reforme de cât s'ar putea face în curgere de douĕ veacuri, a fost pentru noi ceva inexplicabil. Un mandarin, adept al ideilor progresiste stăpân al voinţei împăratului tinĕr, încercând o rĕsturnare de lucruri mai radicală de cât revoluţia franceză, şi ţinut în frêu numai de energia extraordinară a regentei, — acesta e ultimul eveniment al anului acesta în China.

Astăzi împărăteasa are în mânile sale soartea Asiei întregi; îi ajunge să ridice mâna spre nord, pentru ca triumful să fie al Rusiei; un singur semn la adresa stăpânitorilor mărei e de ajuns pentru-ca o altă eră să reînceapă în extremul orient.

*

Iack spintecător! In Budapesta s'a întêmplat alaltăieri o crimă fioroasă. Femeia Kovácsics Katalin a fost găsită într'o stradă dosnică cu abdomeniul spintecat, întocmai ca victimele faimosului Iack din Londra.

*

Păziţi-vĕ sănĕtatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai, durere de ochi şi alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpĕta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui **Dr. Iulius Schopper** în Oraviţa (Krassó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu preţurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis şi franco din numita apoteca!

Convocare.

Pentru luarea disposiţiilor necesare întru desvoltarea afacerilor reuniunii, convocăm prin aceasta la şedinţă ordinară pe toţi membrii comitetului central ai Reuniunei învĕţătorilor români de la şcoalele poporale confesionale ortodoxe din protopopiatele aradane I—VII. pe ziua de *12/24 Noemvrie* a. c. Şedinţa sa se va ţinè în sala cea mică a seminariului diecesan, precis la 10 oare a. m.

Arad 5/17 Noemvrie 1898.

Prof. T. Ceontea, preşedinte. *Iosif Moldovan*, secretar.

ULTIME ŞTIRI

Rĕsbunare şovinistă.

Preotul român *Ioan Giurgiu*, deţinut în închisoare preventivă, va avea mult să sufere pentru purtarea lui bărbătească la alegerile comitatense.

Tribunalul din Arad a aprobat deţinerea bravului preot, deşi toată lumea vede în lucru persecutare politică. Lucru ciudat, că „Aradi Közlony" încă eri aduse ştire, că hotărîrea voinicosului jude Gàllffy, care în crişme ameninţase pe români că: „*megtanitom a büdös oláhokat*", — a fost aprobată de cătră tribunal, deşi după apariţia jurnalului s'a deliberat în causă.

La tot casul stăm în preajma noilor persecuţiuni şi deocamdată nu putem, de cât a mângâia nefericita familie, că apĕrarea este depusă în mâni energice.

Krieghammer.

Budapesta, 21 Noembre.

Dircula diferite ştiri privitoare la baronul Krieghammer. In unele cercuri se crede că va fi numit comandant al Bosniei şi Herţegovinei. Fapt e că el a plecat în Bosnia. Se zice că a mers cu misiunea **să prepare proclamarea anexării provinciilor cătră imperiul austriac** *în ziua de 2 Decemvrie.*

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Redactor responsabil Ioan Russu Şirianu.

STRICT DUPA RITUL GRECESC

Se pot procura mai bune şi mai ieftine

Felon, odăjdii pentru diaconi, Stihare, Prapore bisericeşti, steaguri pentru reuniuni, Sfântul aer (Plastaniţa), Disc Potir, Steluţe, Chivot Arrtoclasia (cutie pentu agneţ) Dicheriu, Triheriu, Cădelniţă, Icoane pentu iconostaş etc. etc.

Preţuri curente (cataloage) bogat ilustrate se trimit la cerere gratis şi franco

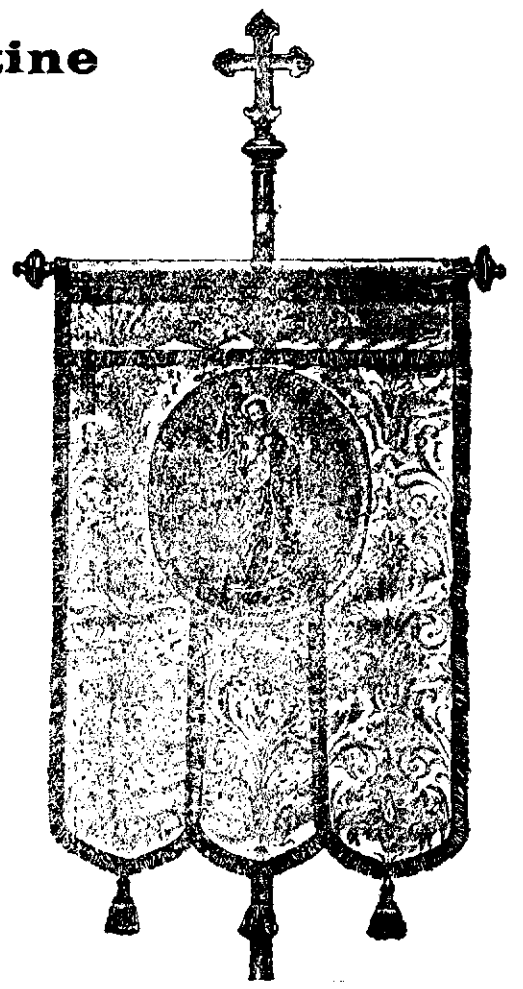

ERNEST KRICKL & SCHWEIGER

VIENA I. KOHLMARKT 2.

187 12—26

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Valabil dela 1 Octomvrie 1898.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1898.

Arad—Budapesta.

	dim. acc.	d. a.	a. m.	seara
Arad, pleacă	8.18	4.—	11.20	9.35
Sofronya	—	—.—	11.39	9.53
Curtici	8.36	4.40	11.52	10.07
Lökös háza	—	4,50	12,08	10.25
Chitighaz	9,01	5.04	12.31	10.54
Ciaba	9,23	5.26	1.19	11.39
Szolnok	11,44	7.32	4.14	2.49
Budapesta, soseşte	1,50	9.40 s,	7.20 s.	6.10 d.

Budapesta—Arad.

	d. m. acc	dim.	dim.	seara
Budapesta pleacă	1.55	6.45	8.10	10.—
Szolnok	3.56	8.53	11.07	1.30
Ciaba	5.54	10.49	2.23	4.32
Chitighaz	6,12	11.07	2.54	5.03
Lökösháza	—	11 19	3.12	5.21
Curtici	6.35	11.30	3.28	5.38
Sofronya	—	11.39	3.40	5.50
Arad, soseşte	6.52	11.51 s.	3.55 d.a.	6.05 d.

Arad—Teiuş.

	d. a.	d. a.	d. m.	dim.
Arad, pleacă	2,04	6.40	12.11	4.30	6.35
Glogovaţ	2,18	7,16	—	4.42	6.46
Gyorok	2,48	7,52	—	5.03	7.06
Paulişi	3,04	8.11	—	5.14	7.16
Radna-Lipova	3,26	8 30	12.50	5.35	7.24
Conop	3 58	—	—	5.57	7.55
Bârzava	4.16	—	—	6.13	8.11
Totvărădia	4,46	—	—	6.39	8.33
Soborşin	5,04	—	1.46	6.58	8.51
Zam	—	—	2.05	7.27	9.19
Gurasada	—	—	—	7.53	9.43
Ilia	—	—	2.28	8.08	9.59
Branicica	—	—	—	8.26	10.17
Deva	—	—	2.54	8.52	10.42
Simeria (Piski)	—	—	3.18	9.24	11.11
Orăştia	—	—	3.32	9.52	11.35
Şibot	—	—	—	10.16	11.56
Vinţul-de-jos	—	—	4.15	10.40	12 21
Alba-Iulia	—	—	4.26	11.01	12.29
Teiuş, soseşte	—	—	—	11.30	1.05

Teiuş—Arad.

	dim	a. m.	dim.	d. a.
Teiuş, pleacă	8.11	—	8.43	2.—
Alba-Iulia	8 47	11.13	4.17	2.39
Vinţul-de-jos	9.03	11.40	4.34	2.53
Şibot	9,27	11.57	4.55	3.13
Orăştia	9.51	12.12	5.19	3.33
Simeria (Piski)	10.35	1.—	6.05	4.12
Deva	10.52	1.12	6.29	4.27
Branicica	—	—	6.43	4.43
Ilia	—	1.39	7.06	5.13
Gurasada	—	—	7.16	5.23
Zam	—	2.05	7.41	5.50
Soborşin	—	2.31	8.15	6.25
Totvărădia	—	—	8.32	6.41
Bârzava	—	—	8.57	7.05
Conop	—	—	9.15	7.22
Radna-Lipova	1.01	3.27	9.45	7.54
Paulişi	1.22	—	10.—	8.10
Gyorok	1.42	—	10.34	8.22
Glogovaţ	2.19	—	10.58	8.43
Arad, soseşte	2.36	4.06	10.05	8.55 s.

Arad—Ciaba—Oradea-mare.

	dim.	a. m.	seara
Arad, pleacă	5.10	11.20	9-35
Sofronya	5.25	11.39	9.53
Curtici	5.39	11.52	10.07
Lökösháza	5.56	12.08	10.25
Chitighaz	6.13	12.31	10.54
Ciaba, soseşte	6.40	12.57	11.24
Ciaba, pleacă	7.—	2.33	4.50 dim.
Giula	7,27	3.05	5.26
Sarkad	7.47	3.27	5.56
Salonta-mare	8.23	4.10	6.47
Cefa	8.42	4.34	7.18
Leş	9.04	5.—	7,51
Oradea-mare, sos.	9.32	5.30	8.31

Oradea-mare—Ciaba—Arad.

	a. m.	d. m.	seara
Oradea-mare pleacă	10.20	4.25	7.30
Leş	10'48	4.56	8.06
Cefa	10.48	5.12	8.29
Nagy-Szalonta	11.03	5.37	9.08
Sarkad	11.26	6.09	9.51
Giula	11.57	6.34	10.21
Ciaba, soseşte	12.21	6.56	10.50
Ciaba, pleacă	2.23	7.09	4.32 dim.
Chitighaz	2.54	7.47	5.03
Lökösháza	3.12	8.13	5.21
Curtici	3.28	8.36	5.38
Sofronya	3.40	8.51	5.50
Arad, soseşte	3.55 d. m.	9.10 seara.	6.05

Arad—Timişoara.

	dim.	a. m.	seara
Arad pleacă	6.20	11.56	5.—
Aradul-nou	6.31	12.07	5.21
Németságh	6.49	12.25	5.47
Vinga	7.08	12.42	6.14
Orcifalva	7.20	12.54	6.34
Mercifalva	7.31	1.05	6.52
St.-Andrei	7.43	1.17	7.12
Timişoara soseşte	8.01	1.35	7.39

Timişoara—Arad.

	dim.	d. a.	seara
Timişoara, pleacă	8.25	2.—	9.10
St.-Andrei	8.51	2,19	9 29
Mercifalva	9.09	2.33	9.43
Orcifalva	9.24	2.44	9.54
Vinga	9.47	3.01	10.11
Németságh	10.05	3.16	10.26
Aradul-nou	10.30	3.34	10.45
Arad, soseşte	10.43	3.44	10.55

Arad—Seghedin

	dim.	a. m.	d. a.
Arad, pleacă	5.23	8.55	4.16
Pecica	6.03	9.30	5.06
Bătania	6.27	9.53	5.45
Mezöhegyes	7.09	10 32	6.50
Csanád-Palota	7.28	10,51	7.13
Nădlac	7.43	11.05	7.32
Cianadul ung.	7.55	11,17	7.47
Apátfalva	8.03	11.25	7.58
Makó	8.19	11-47	8.40
Seghedin soseşte	9,27	12 51	10,01 sèra

Seghedin—Arad

	d. a.	seara	dim.
Seghedin, pleacă	2.19	6.10	3.08
Makó	3.30	8.24	5.—
Apátfalva	3.47	8.53	5.24
Cianadul-ung.	3.55	9.02	5.33
Nădlac	4.09	9 29	5.50
Csanád-Palota	4.24	9 51	6.09
Mezöhegyes	5.10	10.16	7.—
Batania	5.39		7.38
Pecica	6.01		8-08
Arad, soseşte.	6.39		8.51

Arad—Brad.

	dim	d. a.	dim
Arad pleacă	6.25	5.10	12 06
Ötvenes	6.44	5.28	12.27
Zimánd-Ujfalu	6.51	5.34	12.35
Uj-Szt-Anna	7.15	5.56	1.—
Chirechiu	7.23	6.04	1.08
Şiria (Világos)	7.39	6.20	1.26
Musca Măderat	7.47	6 28	1.33
Pâncota	7.55	6.36	1.44
Seleuş	8.02	6.43	1.55
Ternova-Cheriu	8.16	6.57	2 11
Mocrea (Apatelek)	8.29	7.10	2.24
Boroş-Ineu	8.47	7.20	2.36
Tamand	9.02		2 54
Bocsig-Bel	9.10		3,03
Repsig	9.21		3.15
Corneşti-Bârza	9.29		3.23
Boroş-Şebeş-Buteni	9.43		3.46
Cocluba-Căcărău	9.59		4.06
Almaş-Cil	10.10		4.19
Bonţeşti	10.20		4.30
Gurahonţ-Iosăşel	10.35		4.53
Gura-văl	10.46		5.08
Aciuţa	10.53		5.20
Talaciu	11.03		5.35
Hălmagiu-Cincia	11.13		5.5
Hălmagiu	11.49		6.23
Baia-de-Criş	12.09		7.20
Brad soseşte	12 24		7.38

Brad—Arad.

	dim.	d. m.	dim.
Brad, pleacă	—	1.02	3.38
Baia-de-Criş	—	1.17	4 02
Hălmagiu	—	1.55	4.59
Hălmagiu-Cincia	—	2.10	5.25
Talaciu	—	2.18	5.38
Aciuţa	—	2.29	5.58
Gura-văl	—	2.34	6.05
Gurahonţ-Iosăşel	—	2.52	6.36
Bonţeşti	—	2.58	6.43
Almaş-Cil	—	3.09	6.55
Cocluba-Căcărău	—	3.19	7.07
Boroş-Şebes-Buteni	4.57	3.37	7.29
Corneşti-Bârza	5.07	3.47	7.42
Repsig	5.15	3.55	7.51
Bocsig-Bel	5.25	4.05	8.03
Tamand	5 31	4.11	8.11
Boroş-Ineu	5.54	4.34	8.39
Mocrea	6.04	4.44	8.50
Târnova-Cheriu	6.16	4.53	9.04
Seleuş	6.23	5 00	9.19
Pâncota	6.37	5.18	9.27
Musca-Măderat	6.44	5.25	9.34
Şiria	6.52	5.33	9.41
Chirechiu	7.06	5.47	9.58
Uj-Szt-Anna	7.18	5.59	10.10
Zimánd-Ujfalu	7.38	6.19	10.32
Ötvenes	7.44	6.25	10.28
Arad, soseşte	8.03	6.44	11.—

St.-Ana—Chitighaz.

	dim.	seara
St.-Ana, pleaca	8,15	6,30
Şimand	8,47	7,02
Chişineu-Erdelj	9,30	7,43
Socodor	9,47	8,—
Şicläu	10.02	8.15
Otlaca	10.16	8,29
Elek	10,36	8,45
Chitighaz, soseşte	10,51	9,—

Chitighaz—St.-Ana.

	dim.	d. m.
Chitighaz, pleacă	5,3	3.30
Elek	5,27	3.51
Otlaca	5,37	3,41
Şicläu	5.47	3.58
Socodor	5,5[illegible]	4,14
Chişinou-Erdelj	6[illegible],20	4,41
Şimand	6,42	5,[illegible]
St.-Anna, soseşte	7,05	5,42

Boroş-Şebeş—Moneasa

	d. a.	dim.
Boroşsebeş-Buteni, pleacă	3,55	9.48
Selăgeni-Erzeşti	[illegible]	10.02
Sohani	4.28	10.21
Dezna	4.45	10.38
Ravna	5 00	10. 3
Moneasa	5,10	11.03
Băile Moneasa	5, 0	11-13
Menyházza, soseşte	5,24	11.17

Moneasa—Boroş-Şebeş.

	dim	d. a.
Menyházza, pleacă	6.00	1.59
Băile-Moneasa	6.04	2.07
Moneasa	8.14	2.14
Ravna	6.21	2.24
Dezna	6.37	2.40
Sohani	6-49	2.52
Selăgeni-Prăzeşti	7-07	3.10
Boroş-Şebes-Buteni	7.22	3.25

Boroş-Ineu—Cermeiu.

	d. m.	seara
Boroş-Ineu	5.50	7.3
Cermeiu	6.40	8.2

Cermeiu—Boroş-Ineu.

	dim.	d. m
Cermeiu	4.56	3.50
Boroş-Ineu	5,40	4.3

Tipografia „Tribuna Poporului" Aurel Popovici-Barcianu în Arad.